

● Vochtige duinheide met moeraswolfsklauw. Foto: Theo Baas.

Vochtige duinheiden

Vochtige duinheiden vinden we in de kalkarme duinen ten noorden van Bergen en op de Waddeneilanden. Uitgestrekte heidevelden komen voor in de Schoorlse duinen. Door verdroging was het aandeel van vochtige heidevegetaties echter sterk afgenomen. Door gericht beheer, zoals het kappen van naaldbos en het afplaggen van voor vochtige heide geschikte locaties neemt het aandeel van vochtige heiden sinds een jaar of tien weer langzaam toe. Kenmerkend voor vochtige heiden is het grote aandeel van gewone dophei. Daarnaast hebben struikheide, en in mindere mate kraaihei een aandeel in de vegetatie. De Pirovallei (sic) bij Groet is een mooi voorbeeld van een geslaagd regeneratieproject. In de jaren tachtig van de vorige eeuw is de voedselrijke toplaag van de bodem verwijderd en de grondwaterstand gestegen. Er zijn

poeltjes ontstaan en dophei groeit er weer uitbundig. De vallei wordt sindsdien begraaasd door een kleine kudde schapen.

Een grote verrassing was de vestiging van moeraswolfsklauw – een sporenplant net als varens en paardenstaarten –, die hier ondertussen al jaren goed gedijt. Moeraswolfsklauw is een zeldzame pionier op natte, zure, min of meer dichtgeslagen zand- en veenbodems. Ze heeft een voorkeur voor open plekken zoals paadjes en karrensporen. De bodem voelt altijd slijmig aan door een algenlaagje. De groeiplaatsen staan 's winters gewoonlijk plas-dras en drogen in de loop van de zomer oppervlakkig uit. Door de kruipende groeiwijze kan de plant al snel hele oppervlakten bedekken. De sporenaren staan op het eind van een rechtopstaande stengel. Moeraswolfsklauw wordt in de Piro-

lavallei vergezeld door soorten als trekruis, driennervige zegge, gewone waternavel, tormentil en ronde zonnedaauw. Op de hogere zandgronden in het binnenland komen vergelijkbare vegetaties met moeraswolfsklauw voor, alleen is de soortensamenstelling hier vaak net iets anders. Driennervige zegge (een echte duinsoort) wordt hier vervangen door blauwe zegge, ronde zonnedaauw door kleine zonnedaauw, en witte en bruine snavelbies hebben altijd een aandeel in de vegetatie, maar ontbreken in de duinen.

Een sporenplant als moeraswolfsklauw kan zich snel verspreiden, ik kijk met spanning uit hoe de nieuwe plagplekken zich gaan ontwikkelen.

Theo Baas
baas0828@planet.nl